
PWYLLGOR CRAFFU CYMUNEDAU DYDD IAU, 7 RHAGFYR 2017

YN BRESENNOL:

Y CYNGHORWYR: Glyn Daniels, Elwyn Edwards, Peter Garlick, Simon Glyn, Annwen Hughes, Aled W Jones, Berwyn Parry Jones Keith Jones, Kevin Morris Jones, Linda Morgan, Edgar Wyn Owen, Mike Stevens, Gruffydd Williams ac Owain Williams,

SWYDDOGION: Gareth James (Rheolwr Aelodau - Cefnogi a Chraffu) a Lowri Haf Evans (Swyddog Cefnogi Aelodau)

HEFYD YN BRESENNOL:

- a) Mewn perthynas ag eitem 5 ar y rhaglen – Dafydd Meurig (Aelod Cabinet – Amgylchedd) Dafydd Wyn Williams (Pennaeth Amgylchedd), Meirion Williams (Uwch Reolwr Trafnidiaeth a Gofal Stryd) a Wyn Williams (Rheolwr Amgylchedd)

Mewn perthynas ag eitem 6 ar y rhaglen – Dafydd Meurig (Aelod Cabinet – Amgylchedd), Dafydd Wyn Williams (Pennaeth Amgylchedd), Gareth Jones (Uwch Reolwr Cynllunio ac Amgylchedd), Nia Haf Davies (Rheolwr Uned Polisi Cynllunio ar y Cyd) a Geraint Owen (Pennaeth Gwasanaethau Democraidd)

Mewn perthynas ag eitem 7 ar y rhaglen - Dafydd Meurig (Aelod Cabinet – Amgylchedd) Dafydd Wyn Williams (Pennaeth Amgylchedd) a Gareth Jones (Uwch Reolwr Cynllunio ac Amgylchedd)

1. YMDDIHEURIADAU

Derbyniwyd ymddiheuriadau gan y Cynghorwyr Stephen Churchman, Catrin Wager a Gethin Glyn Williams

2. DATGAN BUDDIANT PERSONOL

Dim i'w nodi

3. MATERION BRYS

Dim i'w nodi

4. COFNODION

Derbyniwyd cofnodion y cyfarfod diwethaf a gynhaliwyd ar 10.10 2017 fel cofnod cywir o'r cyfarfod.

5. ADOLYGIAD CYNLLUN GWELLA HAWLIAU TRAMWY

- a) Cyflwynwyd adroddiad gan yr Aelod Cabinet yn rhoi diweddariad ar y cynnydd a wnaed gyda'r gwaith o baratoi adolygiad o'r Cynllun Gwella Hawliau Tramwy. Adroddwyd bod y gwaith o baratoi'r Cynllun Gwella wedi cael ei rannu'n ddau ran, sef adolygu a pharatoi Datganiad Gweithredu. Wrth adolygu, ystyriwyd gwerthuso i ba raddau y cyflawnwyd amcanion y cynllun blaenorol, asesu cyflwr presennol y rhwydwaith a chanfod i ba raddau mae hawliau tramwy yn bodloni gofynion y cyhoedd. Er mwyn sefydlu darlun o'r sefyllfa gyfredol, o safbwynt cyflwr y rhwydwaith a chanfod barn y cyhoedd, cynhaliwyd ymgynghoriad cyhoeddus drwy baratoi holiadur digidol. Ategwyd bod 1,386 o ymatebion dilys wedi eu derbyn, oedd yn nifer calonogol iawn.

Eglurwyd bod y datganiad gweithredu drafft (a oedd wedi ei gynnwys gyda'r adroddiad.) yn ceisio adnabod y prif themâu gwaith a'r camau gweithredu ar gyfer y Cynllun Gwella Hawliau Tramwy ac mai dyma fyddai sail ar gyfer paratoi rhaglenni gwaith manwl. Y gobaith yw sefydlu rhaglen waith realistig a chyraeddadwy yn ogystal ag osgoi rhai o wendidau'r cynllun blaenorol.

- b) Yn ystod y drafodaeth nodwyd y sylwadau canlynol:
- Bod y rhaglen yn un heriol o ystyried rhaglen arbedion y Cyngor
  - Bod diffyg gwybodaeth am y mynediad sydd ar gael i'r cyhoedd
  - A yw'r gyllideb yn ymateb i flaenoriaethau ymatebwyr yr holiadur?
  - Anodd coelio nad oes mapiau o'r llwybrau ar gael ar wefan y Cyngor
  - A oes cynlluniau pellach ar gyfer y dyfodol wedi eu hystyried petai *praesept* Cynghorau Cymuned yn lleihau neu'n dod i ben?

Mewn ymateb i gwestiwn ynglŷn â chyfraniad y Parc Cenedlaethol a Llwybr yr Arfordir i'r rhwydwaith, amlygwyd bod Cyfoeth Naturiol Cymru yn cyfrannu £80k y flwyddyn ond nad oedd manylion manwl ar wariant y Parc Cenedlaethol.

Mewn ymateb i sylw ynglŷn â blaenoriaethu themâu'r rhaglen waith, amlygwyd y byddai agweddau o bob thema yn cael sylw, ond bod hyn yn ddibynnol ar yr adnoddau fydd ar gael.

Mewn ymateb i sylw am y categorïau llwybrau a phetai blaenoriaeth yn cael ei roi i gategori 1, beth fyddai yn digwydd i gategori 4, amlygodd yr Aelod Cabinet mai anodd yw cadw balans rhwng y categorïau ac nad oedd unrhyw fwiad i anwybyddu categori 4. Ategwyd y byddai'r Uned yn parhau i archwilio, cydweithio a cheisio cadw mynediad yn agored.

Mewn ymateb i sylw petai rhwystrau ar y categorïau isaf, amlygwyd bod angen rhannu'r wybodaeth er mwyn ceisio datrys y rhwystr. Ategwyd mai cyfrifoldeb y perchennog tir fydd adnewyddu giatiau a chamfeydd.

Mewn ymateb i sylw ynglŷn â datblygu mapiau ar y wefan, amlygwyd bod trafodaethau wedi eu cynnal a bod angen cefnogaeth Adran Gwefan y Cyngor i weithredu ymhellach. Nodwyd bod nifer wedi holi am y gwasanaeth ac felly'r gobaith yw datblygu mapiau i'r dyfodol.

Mewn ymateb i sylw ynglŷn â'r posibilrwydd i Gynghorau Cymuned fethu ag ymdopi gyda chyfrifoldebau ychwanegol ac os oes deddfwriaeth statudol yn nodi bod angen i'r Cyngor sicrhau eu bod yn cynnal yr holl lwybrau, adroddwyd mai cyfrifoldeb y Cyngor yw sicrhau mynediad. Pwysleisiwyd er hynny, mai categori 1 a 2 fyddai yn cael blaenoriaeth, oni bai bod tystiolaeth ddigonol yn dangos bod categori 3 a 4 yn cael mwy o ddefnydd.

Derbyniwyd y sylw na fydd modd dibynnu ar y Cynghorau Cymuned i wneud y gwaith gan fod y gofynion eu cyfrifoldebau yn cynyddu.

Mewn ymateb i sylw petai *praesept* Cynghorau Cymuned ar gyfer cynnal a chadw llwybrau yn lleihau ac os oedd cynllun pellach yn ei le nodwyd bod yr Adran wedi ceisio gwarchod arian y Cynghorau Cymuned, ond anodd fyddai gwybod faint o arian sydd ar gael i'r dyfodol. Er hynny, ategwyd bod staff arbenigol gan yr uned fyddai yn cynnig hyfforddiant, defnydd o offer a chefnogaeth ac yr angen i ystyried y posibilrwydd o gydweithio gyda chynlluniau cymunedol megis Tref Werdd. Ategwyd nad oedd arian wrth gefn, ond byddai rhaid defnyddio arian y categorïau ac arfogi'r Cynghorau Cymuned i wneud y gwaith. Nodwyd hefyd bod y cynllun yn cael ei adolygu pob dwy flynedd i asesu os yw'r rhaglen yn rhy uchelgeisiol.

c) Derbyniwyd yr adroddiad

6. CANLLAW CYNLLUNIO ATODOL

a) Cyflwynwyd er gwybodaeth adroddiad gan yr Aelod Cabinet yn gosod cefndir a phwrpas Canllawiau Cynllunio Atodol (CCA) ynghyd a gwybodaeth ar sail y polisiâu ar gyfer CCA: Cynnal a Chreu Cymunedau Nodedig a Chynaliadwy. Eglurwyd bod y CCA yn rhoi arweiniad manwl a chliir ar sut y defnyddir polisiâu'r Cynllun Datblygu Lleol a fabwysiadwyd gan Cyngor Gwynedd a Chyngor Môn yng Ngorffennaf 2017. Ategwyd bod gan bolisiâu amrywiol y Cynllun rôl bwysig i'w chwarae wrth gefnogi, cynnal a chreu cymunedau trefol a gwledig nodedig a chynaliadwy, drwy sicrhau bod Cynghorau yn cwrdd â'u dyletswyddau statudol i hyrwyddo datblygiad cynaliadwy.

Penderfyniad y Cyngor Llawn 28ain Gorffennaf 2017 oedd blaenoriaethu CCA Cynnal a Chreu Cymunedau Nodedig a Chynaliadwy wrth baratoi canllawiau'r Cynllun Datblygu. Tynnwyd sylw at yr elfennau a ystyriwyd yn hanfodol ar gyfer cymunedau nodedig a chynaliadwy ynghyd ac amcan strategol y Cynllun Datblygu oedd yn ymwneud a lles yr Iaith Gymraeg a diwylliant - ategwyd bod cynnwys Polisi PS1 yn gosod fframwaith polisi lleol wrth ystyried yr agweddau hyn.

Cyflwynwyd yr amserlen drafft oedd wedi ei gosod ar gyfer paratoi'r CCA gan amlinellu pwysigrwydd cael y cyfle i graffu'r canllaw yn unol â dymuniad y Pwyllgor (nodwyd bod yr amserlen wedi ei haddasu i gyfarch hyn).

Mewn ymateb i sylw ynglŷn â sail a defnydd y TAN20, nodwyd bod mwy o fanylder yn y Cynllun Datblygu Lleol ac y byddai'r canllawiau, unwaith y byddant wedi eu datblygu, gyda sail llawer cryfach na'r hyn sydd yn y TAN20 sydd yn gyfyngedig ar rai gofynion. Petai Arolygwr yn ochri safbwynt TAN20, nododd yr Uwch Reolwr Cynllunio y byddai yn hyderus i gefnogi safiad ar y canllaw ac nid ar y TAN20, oherwydd byddai penderfyniad yn seiliedig ar dystiolaeth ddiweddar. Awgrymwyd bod angen sicrhau bod ymgeiswyr yn ymwybodol o hyn.

Derbyniwyd y wybodaeth

b) Cyflwynodd Pennaeth Gwasanaethau Democrataidd briff drafft ymchwiliad craffu Cynllunio a'r Iaith Gymraeg mewn ymateb i ddymuniad y Pwyllgor i graffu bod proses ymgynghori ar y CCA Cynllunio a'r Iaith Gymraeg yn un

gynhwysol. Nododd bod y Fforwm Craffu wedi cytuno rhoi blaenoriaeth i'r ymchwiliad a bod adnodd wedi ei adnabod i gefnogi'r ymchwiliad. Ategwyd bod trafodaethau cychwynnol wedi eu cynnal ar y briff gyda'r swyddogion perthnasol.

Amlygwyd y byddai'r ymchwiliad yn adrodd nôl i'r Pwyllgor Craffu Cymunedau ac i'r Pwyllgor Polisi Cynllunio ar y Cyd. Adroddwyd bod cais wedi ei gyflwyno i Cyngor Môn graffu ar y cyd gyda Gwynedd, ond ni dderbyniwyd ymateb. Nodwyd y byddai angen hyd at 5 aelod i fod yn rhan o'r ymchwiliad a fyddai yn cynnwys un aelod o'r Pwyllgor Iaith.

Gwnaed cais am swyddogaethau'r Panel Cynllunio ar y Cyd ac os oedd rôl statudol o graffu gan y Panel.

- c) Penderfynwyd derbyn y briff
- ch) Enwebwyd y Cynghorwyr Seimon Glyn, Gruffydd Williams ac Owain Williams ynghyd ac Aled Evans (Pwyllgor Iaith)

7. YMCHWILIAD CRAFFU CYNLLUNIO - DIWEDDARIAD

- a) Derbyniwyd adroddiad cynnydd gan yr Aelod Cabinet yn dilyn ymchwiliad craffu i'r maes cynllunio. Amlygwyd prif ganfyddiadau'r ymchwiliad a rhoddwyd diweddariad ar yr argymhellion a gyflwynwyd ym Mawrth 2017.
- b) Mewn ymateb i sylw ynglŷn â'r argymhelliad i addasu trothwyon Cynllun Dirprwyo Gwynedd, adroddwyd bod y gwaith bellach wedi derbyn cefnogaeth Aelodau'r Pwyllgor gyda'r bwriad o fwrw ymlaen i wneud yr addasiadau yn ffurfiol drwy'r drefn briodol. Ategwyd bod bwriad i'r cynllun dirprwyo gael ei gyflwyno i'r Cyngor Llawn ym Mawrth 2018 .
- c) Derbyniwyd yr adroddiad

Dechreuodd y cyfarfod am 10.30 y.b. a daeth i ben am 12.00 y.h.

CADEIRYDD